

většinou souvisely s problematickým vybavením školy, popř. s nedodržením předepsaných postupů.

Z hlediska účasti byla celoplošná generální zkouška negativně poznamenána pouze povodňovou situací ve svém posledním týdnu, kdy došlo k uzavření několika škol, které nemohly testování dokončit, popř. vůbec zahájit. Tyto školy byly z účasti samozřejmě dodatečně omluveny.

Druhá celoplošná generální zkouška tedy prokázala plnou připravenost systému i organizačního know-how na ostrou realizaci plošných i výběrových šetření a velký zájem škol o využívání systému pro vlastní evaluační procesy (v režimu školního testování). Právě směrem ke školnímu a domácímu testování se po ukončení druhé celoplošné generální zkoušky přesunul akcent v rámci dalších vývojových projektových prací, tak aby byly nejspíše na začátku roku 2014 uvolněny tyto moduly k používání ze strany škol a veřejnosti (podrobnější zpráva a instrukce k problematice školního a domácího testování bude zveřejněna v průběhu podzimu 2013).

Stěžejním úkolem po ukončení procesu pilotáží a celoplošných generálních zkoušek systému pro ověřování výsledků žáků v počátečním vzdělávání je rozhodnout, jak k celému procesu přistoupit ve vazbě na další možné využití testovací aplikace i testových úloh. V zásadě existuje několik variant, které kombinují využívání systémů jak pro celoplošné ověřování výsledků žáků v příslušném ročníku a příslušném předmětu (např. v uzlových bodech na úrovni 5. a 9. ročníků základních škol), tak pro nejrůznější typy výběrových šetření.

Původním záměrem vlády ČR (programové prohlášení ze dne 4. 8. 2010) bylo provádět celoplošné ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. ročníků základních škol každoročně. Takové šetření je samozřejmě z principu možné a s patřičnou podporou realizovatelné, k posouzení však zůstává účelnost a také nezbytnost takového šetření v každoročním intervalu, zejména s ohledem na využití poskytnutých informací jednotlivými účastníky vzdělávacího procesu. ČŠI na základě zkušeností z obou celoplošných generálních zkoušek, na základě obecně uznávaných zásad metodologie testování i na základě povědomí o největší míře využitelnosti výsledků získaných elektronickým testováním doporučuje:

- Prodloužit časový interval mezi celoplošnými (povinnými) šetřeními míry naplnění požadavků minimálních standardů v profilových předmětech (český jazyk, matematika, cizí jazyk) v 5. a 9. třídách na 4 roky s úvodním ostrým termínem testování v gesci ČŠI ve školním roce 2014/2015 nebo 2015/2016 v závislosti na dořešení zejména legislativních otázek spojených s celoplošným testováním.
- Proložit celoplošná šetření každoročními výběrovými šetřeními ČŠI (povinná účast vybraných škol) sledujícími jak míru naplnění požadavků minimálních standardů v profilových i neprofilových předmětech (po jejich dopracování do použitelné podoby) v různých ročnících (nejen v 5. a 9. třídách), tak dosaženou úroveň v klíčových gramotnostech.
- Poskytnout všem školám možnost každoroční dobrovolné autoevaluace formou využití testových nástrojů připravených pro certifikovaná celoplošná i výběrová šetření v rámci školního testování, a to jak ke sledování míry naplnění požadavků minimálních standardů v profilových i neprofilových předmětech, tak ke sledování dosažené úrovně v klíčových gramotnostech.

K uvedeným doporučením vedou především následující argumenty:

- Z hlediska monitorování celkového stavu vzdělávací soustavy platí, že každoroční celoplošné testování by nepřineslo žádnou významnou výhodu (data získaná z dostatečně velkého, statisticky významného vzorku by se od celoplošně získaných dat nijak nelišila). Každoroční celoplošné testování by pouze zvyšovalo zátěž pro školy a oprávněně vyvolávalo výhrady vůči jinak užitečné formě evaluace.